

Calca șerc

FERICIRE

UN GHID BAZAT PE RAȚIUNE CĂTRE O VIAȚĂ MAI BUNĂ

Talk to us
[CLICK HERE](#)

PENTRU: _____

DIN PARTEA: _____

CUM SE FOLOSEȘTE ACEASTĂ CARTE

*B*ineînțeles că dorești să îți
ajūți cunoștințele și prietenii.

Alege o persoană ale cărei acțiuni ar putea influența,
fie chiar și într-o mică măsură, propria ta supraviețuire.

Scrie numele acestei persoane pe primul rând de pe
copertă.

Scrie sau imprimă propriul tău nume pe rândul al
doilea.

Dăruiește-i persoanei respective această broșură.

Roag-o să o citească.^o Vei constata că și aceasta este
amenințată de un eventual comportament inadecvat al
altora.

Dăruiește-i persoanei respective câteva exemplare
din această broșură, dar nu te semna pe ele; lasă
persoana respectivă să-și scrie propriul său nume.
Determin-o să dăruiască câteva exemplare altora,
care joacă un rol în viața ei.

Continuând în felul acesta, vei spori imens atât
posibilitățile tale de supraviețuire, cât și ale lor.

*Aceasta este o cale spre o viață mai sigură și mai
fericită pentru tine și pentru ceilalți.*

**Talk to us
CLICK HERE**

o. Cuvintele au uneori mai multe sensuri diferite. Definițiile din notele de subsol ale acestei cărți indică sensul exact al cuvântului folosit doar în acest context. Dacă întâlniți în textul cărții cuvinte care vă sunt necunoscute, căutați-le într-un dicționar explicativ. Altfel, se pot ivi neînțelegeri și controverse.

DE CE ȚI-AM OFERIT ACEASTĂ CARTE

Supraviețuirea¹ ta este importantă pentru mine.

FERICIREA²

Bucuria și fericirea adevărată sunt prețioase.

Dacă cineva nu supraviețuiește, nu poate fi vorba nici de bucurie, și nici de fericire.

Este dificilă supraviețuirea într-o societate haotică³, necinstită și, în general imorală⁴.

Orice individ sau grup caută să obțină de la viață cât mai multe bucurii și să evite pe cât posibil suferințele.

Propria ta supraviețuire poate fi amenințată de faptele rele ale celor din jurul tău.

Fericirea ta se poate transforma în tragedie și amărăciune din cauza lipsei de onestitate și a comportamentului incorect al altora.

Sunt convins că poți da nenumărate exemple de asemenea fapte petrecute. Astfel de greșeli reduc supraviețuirea și umbresc fericirea unei persoane.

Ești important pentru ceilalți. Totodată ești și ascultat. Îi poți influența.

1. **supraviețuire:** actul de a rămâne în viață, de a exista în continuare, de a fi viu.

2. **fericire:** o condiție sau stare de bine, satisfacție, plăcere, bucurie, bună-dispoziție, de existență fără griji; reacția față de lucrurile plăcute care ni se întâmplă.

3. **haotic:** ceea ce are caracterul sau natura unei dezordini totale sau confuzii.

4. **imoral:** lipsit de moralitate; de a nu urma practicile bune ale comportamentului; de a nu se purta corect; lipsa oricărei noțiuni de comportare cuviincioasă.

Nu-ți este totuna fericirea sau nefericirea celor din jurul tău.

Fără a depune prea mult efort, folosind această carte îi poți ajuta să supraviețuiască și să ducă o viață mai fericită.

Deși nimeni nu poate garanta fericirea altuia, îi poate totuși îmbunătăți șansele de supraviețuire și de a trăi fericit. Și odată cu șanselor lor, vor spori și ale tale.

Stă în puterea ta să indici calea spre o viață mai puțin primejdioasă și mai fericită.

1. AI GRIJĂ DE TINE!

I-1. *A*i grijă de tine atunci când ești bolnav!

Adeseori, oamenii când sunt bolnavi, chiar și în cazul unor boli contagioase, nu se izolează și nu solicită un tratament adecvat. E lesne de văzut că acest lucru te expune și pe tine riscului. Insistă ca atunci când cineva este bolnav, să-și ia precauțiile corespunzătoare și să se îngrijească adecvat!

I-2. *P*ăstrează-ți curățenia corporală!

Oamenii care nu fac baie sau nu-și spală mâinile în mod regulat, pot fi purtători de microbi. Ei te expun și pe tine riscurilor. Ai tot dreptul să insiști ca oamenii să se îmbăieze regulat și să se spele pe mâini. Pe parcursul muncii sau al antrenamentului, oamenii se murdăresc în mod inevitabil. Determină-i ca după aceea să se spele!

I-3. *Î*ngrijește-ți dantura!

Se spune că dacă cineva și-ar spăla dinții după fiecare masă, n-ar suferi de pe urma cariilor dentare. Spălarea dinților sau folosirea gumei de mestecat după mese, ne protejează mult împotriva bolilor cavitații bucale și a respirației urât mirositoare. Sugerează-le și altora să-și îngrijească dinții!

1-4. *H*rănește-te adecvat!

Oamenii care nu se hrănesc adecvat, nu-ți sunt de mare folos nici ție, și nici lor înșiși. Tind să aibă un nivel energetic scăzut. Uneori sunt irascibili. Se îmbolnăvesc mai ușor. Hrănirea adecvată nu presupune diete speciale, ci consumarea cu regularitate a mâncărilor nutritive.

1-5. *O*dihnește-te!

Deși de multe ori în viață suntem obligați să lucrăm și în timpul orelor dedicate în mod normal somnului, cel care nu reușește să se odihnească poate deveni o povară pentru ceilalți. Oamenii oboseți nu sunt vigilenți. Ei pot greși. Suferă accidente. Când ai avea mai mare nevoie de ei, te lasă să faci toată treaba singur. Îi pun pe ceilalți în primejdie. Trebuie să insiști ca cei care nu se odihnesc suficient, să o facă!

2. FI MODERAT⁵!

2-1. **Nu consuma droguri dăunătoare!**

Consumatorii de droguri nu văd întotdeauna realitatea din jurul lor. Ei nu sunt într-adevăr *prezenți*. Pe autostradă, la o întâlnire întâmplătoare, acasă, ei pot fi foarte periculoși pentru persoana ta. Oamenii cred în mod eronat că se „simt mai bine” sau „acționează mai bine” sau sunt „fericiți numai atunci” când consumă droguri. Nu este decât o amăgire. Mai devreme sau mai târziu, drogurile îi distrug fizic. Convinge-i pe oameni să abandoneze consumul de droguri! Dacă sunt consumatori, încurajează-i să ceară ajutor pentru a se putea dezobișnui!

2-2. **Nu consuma excesiv băuturi alcoolice!**

Oamenii care consumă băuturi alcoolice nu sunt vigilenți. Alcoolul deteriorează capacitatea lor de a reacționa, chiar dacă au impresia că-i face mai vigilenți. Deși alcoolul are o oarecare valoare terapeutică, aceasta poate fi grosolan supraestimată. Nu-l lăsa niciodată pe cel care a băut să te ia cu mașina sau cu avionul! Băutura poate curma vieți în multe feluri. Puțin alcool este suficient; nu îngădui ca prea mult alcool să te împingă spre nefericire sau moarte! Descurajează⁶ consumul excesiv de alcool!

*Respectând punctele de mai sus, omul devine fizic
mai apt pentru a se bucura de viață.*

5. **moderat**: a nu cădea în extreme, a nu exagera, capabil de a-și controla dorințele

6. **descuraja**: a preveni sau a atrage cuiva atenția asupra consecințelor negative ale unor acțiuni.

3. NU FI LIBERTIN⁷!

*A*ctul sexual este procesul prin care omenirea se proiectează în viitor, prin intermediul copiilor și al familiei. Relațiile sexuale pot oferi multă plăcere și fericire: natura a aranjat astfel lucrurile, pentru ca rasa umană să se poată perpetua. Dar practicate greșit și abuziv relațiile sexuale atrag după sine pedepse grele și sancțiuni: se pare că tot natura a aranjat astfel.

3-1. *F*i credincios partenerului sexual!

Infidelitatea unuia dintre partenerii sexuali poate să reducă serios supraviețuirea. Istoria și presa conțin numeroase exemple privind violența pasiunilor umane generate de infidelitate. „Remușcarea” este un rău minor. Gelozia și răzbunarea sunt monștrii mai mari: nu ști niciodată când se vor trezi. Este foarte frumos să vorbești despre „a fi civilizată”, „lipsită de inhibiții” și „înțelegătoare”; nici un fel de cuvinte nu vor repara însă viețile distruse. „Sentimentul de vinovăție” nu este nici pe departe atât de tăios ca un cuțit înfipt în spate sau sticla măcinată în supă.

În plus, se pune și problema sănătății. Dacă nu insiști asupra fidelității partenerului sexual, te expui bolilor. Pentru o scurtă perioadă s-a afirmat că bolile venerice se află sub control. Chiar dacă au fost vreodată, nu mai este cazul acum. Acum există boli incurabile de acest fel.

Problemele comportamentului sexual incorect nu sunt noi. În India, puternica religie budistă a dispărut

7. **libertin:** care sfidează regulile decenței și ale moralei, indecent, ușuratic, desfrânat

în secolul al șaptelea. Conform istoricilor budiști, cauza declinului a fost promiscuitatea⁸ din mănăstiri. În epoca modernă se poate observa că, o organizație de tip comercial sau de orice alt tip intră în declin atunci când promiscuitatea devine predominantă. Confruntate cu infidelitatea, familiile se destramă, indiferent de modul civilizată în care este dezbătută această temă.

Impulsul momentan poate deveni amărăciunea unei vieți întregi. Fă-i pe cei din jur să înțeleagă aceasta, protejându-ți astfel sănătatea și plăcerea.

*Actul sexual este un pas important pe calea
către fericire și bucurie. Nu are nimic rău în el
atâta timp cât este acompaniat de fidelitate și decență.*

8. **promiscuitatea:** conviețuire în condiții de mizerie sau de imoralitate a mai multor persoane de sex diferit

4. IUBEȘTE ȘI AJUTĂ COPIII!

Copiii de astăzi vor deveni civilizația zilei de mâine. În ziua de azi, a aduce pe lume un copil, înseamnă oarecum a-l arunca în cușca tigrului. Copiii nu se descurcă singuri în mediul lor înconjurător⁹ și nu dispun cu adevărat de resurse proprii. Pentru a se descurca, au nevoie de dragoste și de ajutor.

Aceasta este o problemă delicată. Despre cum să crești sau să nu crești un copil, există aproape tot atâtea teorii, câți părinți. Cu toate acestea, dacă cineva procedează greșit, cauzează multă suferință și poate chiar complica viitorul. Unii încearcă să-și crească copiii în același mod în care au fost ei înșiși crescuți; ceilalți încearcă exact contrariul, iar mulți susțin ideea conform căreia copiii trebuie lăsați să crească de capul lor. Nici una dintre aceste teorii nu garantează succesul. Ultima metodă se bazează pe ideea materialistă¹⁰, potrivit căreia dezvoltarea unui copil echivalează cu istoria evoluționistă¹¹ a speciilor; că în mod „magic”, de neexplicat, „nervii” copilului se vor maturiza pe măsură ce el va crește, rezultând un adult moral¹², cuviincios. Deși această teorie poate fi ușor infirmată – prin simpla observare a vastei populații de criminali ai căror „nervi”

9. **mediu înconjurător**: tot ceea ce înconjoară o persoană, lucrurile materiale care se află în jur, aria în care locuiește cineva; viețuitoarele, obiectele, spațiile și forțele cu care conviețuiește o persoană, indiferent de proximitatea acestora.

10. **materialism**: concepția potrivit căreia există numai materie fizică.

11. **evoluționism**: legat de o teorie foarte veche potrivit căreia toate plantele și animalele s-au dezvoltat mai degrabă din organisme mai simple și s-au format în lupta cu mediul, decât să fi fost create sau plănuite.

12. **moral**: capabil să deosebească binele de rău în comportament, a lua hotărâri și a acționa pe baza acestei înțelegeri.

cumva nu s-au maturizat – constituie totuși o metodă comodă de a crește copii, metodă ce se bucură de o oarecare popularitate. Însă ea nu ține seama de viitorul civilizației sau de anii senectuții dvs.

Un copil seamănă oarecum cu o tăbliță nescrisă. Dacă scrii pe ea lucruri false, va repeta lucruri false. Dar, spre deosebire de o tăbliță, un copil poate începe să scrie: copilul tinde să scrie ceea ce a fost deja scris. Problema se complică însă prin faptul că, deși majoritatea sunt capabili de bună cuviință, unii dintre ei se nasc totuși nesănătoși și, în zilele noastre, unii sunt chiar dependenți de droguri de la naștere, dar asemenea cazuri sunt excepțional de rare.

Nu este bine să încerci să „cumperi” copilul, copleșindu-l cu jucării și bunuri sau „sugrumându-l” cu dragostea, protejându-l: rezultatul poate fi destul de înspăimântător.

Trebuie să decidem ce dorim să devină copilul. Această decizie este influențată de mai mulți factori: a) ce *poate* deveni copilul de fapt, în funcție de posibilitățile și capacitățile sale înnăscute; b) ce dorește copilul însuși să devină; c) ce dorim să devină copilul; d) resursele disponibile. Dar rețineți că, indiferent de rezultatul acestor calcule, copilul *nu* va supraviețui cum trebuie decât dacă va deveni o persoană independentă și *foarte* morală. Altfel, este probabil ca rezultatul final să fie o povară pentru toți, inclusiv pentru copil.

Oricare ne-ar fi afecțiunea față de copil, să reținem că acesta nu poate supraviețui satisfăcător, durabil, dacă nu l-am pornit pe calea supraviețuirii. Dacă copilul greșește nu se datorează întâmplării: societatea contemporană este croită pentru eșecul unui copil.

Va fi de mare ajutor dacă faci ca un copil să înțeleagă preceptele¹³ conținute în această carte, și să accepte să le urmeze.

Metoda care funcționează cu adevărat este de a încerca pur și simplu să devenim prietenul copilului. Este incontestabil că un copil are nevoie de prieteni. Încearcă să afli care este realmente problema lui, și încearcă să-l ajuți să o rezolve fără a zdrobi soluțiile găsite de el! Observă-i, – lucru valabil și pentru bebeluși. Ascultă ceea ce îți povestesc copiii despre viața lor! *Lasă-i* să ajute – altfel vor fi copleșiți de simțul obligației¹⁴, pe care vor fi nevoiți să-l reprime.

Îi va fi de mare ajutor copilului, dacă îl vei face să înțeleagă și să fie de acord cu această cale spre fericire, și-l vei convinge să o urmeze. Ar putea avea efect imens asupra supraviețuirii copilului – și a ta.

Efectiv, copilul nu se simte bine fără dragoste. Majoritatea copiilor au din belșug dragoste de dăruit.

Calea spre fericire include iubirea și ajutorarea copiilor, din copilărie și până la pragul vieții de adult.

13. **precepte:** reguli sau formulări care recomandă sau care stabilesc unul sau mai multe principii; sau cursuri de acțiuni privind comportamentul; îndrumări însemnând o regulă sau reguli pentru comportament.

14. **obligație:** condiția sau faptul de-a datora altcuiva ceva în schimbul unui lucru, favor sau serviciu primit

5. CINSTEȘTE-ȚI ȘI AJUTĂ-ȚI PĂRINȚII!

*D*in punctul de vedere al copilului, părinții sunt uneori greu de înțeles. Există deosebiri între generații. Dar în realitate acestea nu constituie o barieră. Când cineva este slab, există ispita de a se refugia în subterfugii și minciuni, și tocmai acestea înalță zidul.

Copiii sunt *capabili* să-și rezolve diferențele de opinie cu părinții. Înainte de a începe cearta, oricine poate cel puțin să încerce să discute calm problema. Dacă copilul este sincer și onest, este imposibil ca apelul să nu meargă la inimă. Adeseori se poate ajunge la un compromis¹⁶, unde ambele părți se înțeleg și pot fi de acord. Nu este întotdeauna ușor să ajungi la o înțelegere cu ceilalți, dar trebuie să încerci!

Nimeni nu poate să treacă cu vederea faptul că, aproape întotdeauna, părinții acționează din puternica dorință de a face ceea ce cred ei că este spre binele copilului.

Copiii le sunt îndatorați părinților pentru că aceștia i-au crescut – dacă au făcut-o. Deși unii părinți manifestă o aprigă independență de a nu accepta din partea copiilor nici o formă de restituire a obligațiilor, este totuși adevărat că adeseori vine vremea când este rândul generației tinere să aibă grijă de părinți.

15. **cinste:** a arăta respect pentru ceva; a trata cu stimă și politețe.

16. **compromis:** un acord în fața unor puncte de vedere diferite, în care fiecare dintre părți renunță la un punct de vedere și reține altele, ajungându-se prin aceasta la o înțelegere reciprocă.

Cu toate acestea, trebuie să reținem că aceștia sunt singurii părinți pe care îi avem. Și astfel de părinți – indiferent de considerente, trebuie cinstiți și ajutați.

Calea spre fericire presupune să fim în relații bune cu părinții sau cu cei care ne-au crescut.

6. FI UN BUN EXEMPLU¹⁷

*E*xistă mulți oameni pe care îi putem influența¹⁸. Această influență¹⁹ poate fi bună sau rea.

Cel care își trăiește viața respectând aceste sfaturi, va fi un bun exemplu.

Asupra anturajului, indiferent ce-ar spune unii, aceasta va avea în mod inevitabil o influență.

Oricine încearcă să te descurajeze, o face pentru că-ți dorește răul, sau pentru că își slujește propriile sale interese. În adâncul sufletului său, te va respecta.

Pe termen lung, îți sporești șansele de supraviețuire, deoarece ceilalți, influențați de tine, vor fi o amenințare mai mică. Există și alte avantaje.

Nu subestima efectul pe care îl poți avea asupra altora, fie și numai menționându-le aceste lucruri și arătându-le tu însuși un exemplu bun.

*Calea spre fericire ne cere să fim un
bun exemplu pentru ceilalți.*

17. **exemplu:** cineva sau ceva demn de a fi urmat sau copiat; un model.

18. **influență:** a avea un efect asupra cuiva.

19. **influența:** efectul rezultat.

7. STRĂDUIEȘTE-TE SĂ TRĂIEȘTI ÎN ADEVĂR!²⁰

Datele false pot conduce la comiterea unor greșeli stupide. Te pot împiedica să asimilezi datele reale.

Nu putem rezolva problemele existenței decât aflându-ne în posesia datelor corecte.

Dacă anturajul ne minte, vom comite greșeli iar șansele noastre de supraviețuire vor scădea.

Datele eronate pot fi de proveniență variată: educație, societate, ocupație.

Mulți vor să te facă să crezi anumite lucruri doar pentru a-și sluji propriile interese.

Adevărat este ceea ce este adevărat pentru *tine*.

Nimeni nu are dreptul să-ți impună anumite date și să-ți ordone să le crezi. Dacă nu sunt adevărate pentru tine, atunci sunt neadevărate.

Evaluează lucrurile prin prisma ta; acceptă ceea ce este adevărat pentru tine, respinge restul. Nu există nefericire mai mare pentru cineva, decât încercarea de-a trăi în haosul minciunilor²¹.

7-1. **Nu rosti minciuni dăunătoare !**

Minciunile dăunătoare sunt rezultatul fricii, al răutății și al invidiei. Acestea pot conduce oamenii la acte disperate. Pot ruina vieți. Ele creează un fel de

20. **adevăr**: concordanța între cunoștințele noastre și realitatea obiectivă; oglindire fidelă a realității obiective în gândire; ceea ce corespunde realității, ceea ce există sau s-a întâmplat în realitate.

21. **minciună**: o declarație falsă sau o parte a unei informații false, prezentată în mod deliberat a fi un adevăr; neadevăr; orice lucru ce induce în eroare sau dă o impresie rea.

capcană în care pot să cadă atât mincinosul cât și cel mințit. Poate rezulta un haos interpersonal și social. Multe războaie au izbucnit din pricina minciunilor dăunătoare.

Trebuie să învățăm să descoperim minciunile și să le respingem.

7-2. **Să nu depui mărturie falsă!**

Există sancțiuni considerabile legate de depunerea unui jurământ sau a unei mărturii cu privire la „fapte” neadevărate. Fapta este numită „sperjur” și atrage după sine pedepse grave.

Calea spre fericire se întinde de-a lungul drumului către adevăr.

8. SĂ NU UCIZI!

*D*in cele mai vechi timpuri și până în prezent, majoritatea popoarelor au interzis uciderea și au sancționat-o sever. Uneori, are definiția generală „Să nu omori!”, deși într-o traducere ulterioară a aceleiași lucrări sună: „Să nu ucizi!”

Există o diferență considerabilă între cele două noțiuni: *a omori* și *a ucide*. Interzicerea oricărui fel de omor ar exclude și autoapărarea; ar trece drept ilegalitate omorârea unui șarpe care încearcă să muște un copil; și ar condamna omenirea la un regim vegetarian. Cu siguranță îți poți imagina numeroase exemple de dificultăți cauzate de interzicerea oricărui fel de omor.

„Uciderea” este cu totul altceva. Prin definiție înseamnă „omorârea nelegiuită a unei sau unor ființe umane, mai cu seamă dacă are loc în mod premeditat”. În această epocă a armelor violente, uciderea poate fi săvârșită foarte ușor. Nimeni nu ar putea exista într-o societate în care el însuși, familia sau prietenii săi sunt la discreția unor indivizi care omoară fără rost.

Uciderea, pe bună dreptate, are cea mai mare prioritate între infracțiuni, în ceea ce privește prevenirea și sancționarea.

Omul prost, cel rău, precum și bolnavul psihic caută să-și rezolve problemele, reale sau imaginare, ucigând, — și se știe că o face uneori fără vreun motiv.

22. **ucidere:** omorirea nelegiuită a unei sau unor ființe umane de către cineva, mai cu seamă dacă are loc premeditat (intenționând să facă acest lucru înainte de a acționa)

Alătură-te oricărui program eficient care tratează această amenințare a omenirii, și ajută-l ! Propria ta supraviețuire s-ar putea să depindă de acesta.

Calea spre fericire nu include uciderea prietenilor tăi, a familiei tale sau ca tu însuși să fi ucis.

9. NU SĂVÂRȘI NIMIC ILEGAL!

*A*ctele ilegale sunt acelea care sunt interzise de către regulamente oficiale sau legi.

Acestea din urmă sunt produsele conducătorilor, corpurilor legislative sau ale judecătorilor. De obicei sunt consemnate în coduri legislative. Într-o societate organizată, legile sunt publicate și aduse la cunoștința publicului. Într-o societate sumbră – și adesea plină de crime – este nevoie să consulți un avocat sau să fi special instruit pentru a le putea cunoaște pe toate. O asemenea societate îți va spune că: „necunoașterea legii nu este o justificare pentru încălcarea ei”.

Orice membru al societății, tânăr sau bătrân, are oricum responsabilitatea de a cunoaște faptele pe care acea societate le consideră „acte ilegale”. Pot fi întrebați oamenii, există biblioteci unde pot fi consultate legile.

Un „act ilegal” nu este o nesupunere la un ordin ocazional de genul: „Du-te la culcare!”. Este o acțiune care odată săvârșită poate avea ca rezultat sancțiuni din partea tribunalelor și a statului: persoana fiind ridiculizată²³ de către mașina de propagandă²⁴ a statului, amendată sau chiar înțemnițată.

23. **ridiculizat:** expus derâderi, disprețului public, a fi batjocorit sau insultat.

24. **propagandă:** răspândirea unor idei, informații sau bârfe cu scopul de a înainta propria cauză și/sau a dăuna cauzei altora, adesea fără a avea în vedere realitatea; acțiunea de a publica minciuni în presă, radio sau TV, astfel încât o persoană, când ajunge în fața tribunalului, va fi considerată vinovată; acțiunea de denigrare a unei persoane astfel încât aceasta nu va mai fi ascultată.

Propagadist: o persoană sau un grup de persoane care fac sau practică propaganda.

Atunci când cineva comite o ilegalitate, – mică sau mare – este expus unui atac din partea statului. Nu are importanță dacă este prins sau nu, când comite un act ilegal, și-a slăbit capacitatea de a se apăra.

Aproape orice acțiune merituoasă pe care cineva încearcă să o realizeze, poate fi îndeplinită pe căi perfect legale. Calea „ilegală” este de fapt o scurtătură periculoasă și irositoare de timp. „Avantajele” imaginare ale comiterii actelor ilegale se dovedesc de obicei a nu fi meritat osteneala.

Statul și guvernul tind a fi mai degrabă mecanisme non-gândire. Acestea există și funcționează pe baza legilor și a codurilor legislative. Prin organizarea sa, statul dispune de metode de luptă împotriva ilegalității. Astfel, poate deveni un dușman implacabil²⁵, neînduplecat²⁶ în ceea ce privește „actele ilegale”. În fața legilor și a codurilor legislative, dreptatea sau nedreptatea unor situații sunt lipsite de importanță – contează doar litera legii.

Când realizezi sau descoperi că cei din jur comit „acte ilegale”, trebuie să faci tot ce-ți stă în putință pentru a-i descuraja. Tu însuși – chiar fără să fi părtaș – poți suferi din cauza acestora. Dacă contabilul firmei falsifică registrele, la orice tulburare firma s-ar putea prăbuși și ți-ai pierde slujba. Asemenea cazuri ne pot afecta din plin supraviețuirea.

Ca membru al unui grup supus legilor, încurajează publicarea clară a acestora, astfel încât să poată fi cunoscute. Sprijină orice efort politic, legal, merit să reducă, să clarifice și să clasifice legile care se aplică

25. **implacabil:** a nu fi deschis spre împăcare sau calmare, sau spre ademenire; a fi necruțător.
26. **neînduplecat:** sever; neîngăduitor; ceva care nu cedează; insistent; refuzînd oricare altă opinie.

grupului respectiv. Aderă la principiul că toți oamenii sunt egali în fața legii, principiu care, la timpul și locul potrivit – în zilele de tiranie²⁷ ale aristocrației²⁸ – a fost una dintre cele mai mari progrese sociale din istoria omenirii, și nu trebuie să fie pierdut din vedere.

Ai grijă ca adulții și copiii deopotrivă să fie informați despre ce este „legal” și „ilegal”, și adu-le la cunoștință, chiar dacă numai printr-o încruntare, că nu ești de acord cu „actele ilegale”.

Cei care le săvârșesc, chiar dacă „scapă”, sunt totuși slabi în fața puterii statului.

*Calea spre fericire nu include
teama de a fi descoperit.*

27. **tiranie:** folosirea cruzimii, nedreptății și a puterii absolute, a strivii; a oprima; asprime; severitate.

28. **aristocrație:** guvernare prin intermediul celor câțiva care posedă privilegiu speciale, ranguri sau poziții; conducere prin intermediul elitei, care se află deasupra legilor generale, unui grup care, prin naștere sau prin poziție socială sunt „superiori altora” și care pot aduce sau aplica legi asupra acestora, în același timp considerând că aceleași legi nu li se aplică și lor.

10. SPRIJINĂ UN GUVERN ÎNFIINȚAT ȘI CONDUS SPRE BINELE ÎNTREGULUI POPOR!

Oameni sau grupuri de oameni fără scrupule, înrăiți, pot uzurpa puterea unui guvern și o pot folosi în scopuri personale.

Un guvern organizat și condus doar în interesul unor oameni sau a unor grupuri de egoiști conferă societății o viață de scurtă durată. Aceasta periclitează supraviețuirea fiecărui individ din țară, chiar și a persoanelor care comit aceste fapte. Istoria este plină de prăbușirea unor astfel de guverne.

Împotrivirea față de astfel de guverne aduce de obicei multă violență.

Dar omul poate ridica vocea, ca avertisment, atunci când asemenea abuzuri se înmulțesc. Și nu ar trebui ca cineva să sprijine activ un astfel de guvern; fără comiterea vreunui act ilegal, este posibil totuși să se determine o reformă, prin simpla retragere a cooperării. Chiar în timp ce sunt scrise aceste rânduri, în lume numeroase guverne se prăbușesc, numai pentru că cetățenii țărilor respective își exprimă silențios dezacordul, necooperând. Aceste guverne se expun unui risc: pot fi măturate de orice schimbare inoportună de vânt.

Pe de altă parte, trebuie sprijinit din răspuțeri guvernul care avantajează în mod evident întregul popor – și nu unele grupuri speciale de interes sau un dictator dement.

Există un subiect numit „guvernare”. În școli se predă mai ales „educație civică”, care explică modul de organizare al sistemului actual. Adevăratul subiect „guvernare” se găsește sub diferite denumiri: economia politică, filozofia politică, puterea politică, etc. Întregul subiect al guvernării, precum și modul de a governa, pot fi extrem de precise, aproape ca o știință tehnică. Cel interesat să aibă o guvernare mai bună, care să nu pricinuiască tulburări, ar trebui să sugereze ca guvernarea să fie predată în primii ani de școală. Materia poate fi însușită și prin studiu individual. Nu este un subiect foarte dificil dacă clarifici cuvintele ieșite din comun.

La urma urmelor, poporul și liderii săi de opinie sunt cei care se străduie, luptă și sângerează pentru țara lor – un guvern nu poate sângera, nici măcar zâmbi, el nu este decât o noțiune a oamenilor. Individul este cel viu – adică *tu*.

Calea spre fericire este greu de străbătut când este umbrită de opresiunea tiraniei. După cum se știe, un guvern benefic, înființat și condus spre binele tuturor, netezește calea: când un astfel de guvern apare, merită sprijinit.

II. NU FACE RĂU UNEI PERSOANE BINEVOITOARE!²⁹

*I*n ciuda insistențelor persoanelor rele, cum că toți oamenii sunt răi, în jurul nostru există mulți oameni buni. Poate ești destul de norocos să cunoști câțiva.

Este o certitudine faptul că societatea funcționează datorită oamenilor binevoitori. Lucrătorii din serviciile publice, liderii de opinie, cei din sectorul privat care își fac treaba, sunt în marea lor majoritate, oameni binevoitori. Dacă n-ar fi așa, de mult nu s-ar mai obosi.

Asemenea oameni sunt lesne de atacat: decența lor îi împiedică să se apere într-un mod exagerat. Totuși, supraviețuirea multor persoane din societate depinde de acești oameni.

Criminalul violent, propagandistul³⁰, mass-media în căutare de senzațional, tind să distragă atenția omului de la faptul concret, de zi cu zi, că societatea nu ar funcționa dacă n-ar exista oameni cu bunăvoință. Când aceștia păzesc străzile, dau sfaturi bune copiilor, îți măsoară temperatura, sting incendiile și vorbesc rațional, cu glasuri calme, tindem uneori să trecem cu vederea faptul că acești oameni binevoitori sunt cei

29. **binevoitor**: comportament sau atitudine amabilă față de ceilalți; în mod tradițional „oameni binevoitori” înseamnă cei care gândesc lucruri bune despre ceilalți și lucrează pentru ai ajuta.

30. **propagandist**: o persoană sau un grup de persoane care efectuează practică propagandistică. Propagandă: propagare mai departe de idei, informații sau zvonuri cu un scop anume, pentru a dăuna celorlalți, deseori fără nici o legătură cu adevărul. Faptul de a insera minciuni în presă, la radio sau la televizor, astfel când o persoană este trasă la răspundere, aceasta va fi găsită a fi vinovată; acțiunea de a păgubi în mod nedrept reputația unei persoane, fără ca aceasta să fie ascultată.

care țin lumea în mișcare și pe om în viață pe acest Pământ.

Dar persoanele de acest fel pot fi atacate, și ar trebui propuse și luate măsuri ferme, pentru a-i proteja și a ține răul departe de ei, pentru că propria ta supraviețuire, a familiei și a prietenilor tăi depinde de ei.

*Calea spre fericire este mai ușor de urmat când
îi sprijini pe oamenii binevoitori.*

12. PROTEJEAZĂ-ȚI³¹ ȘI ÎMBUNĂTĂȚEȘTE-ȚI MEDIUL ÎNCONJURĂTOR!

12-1. *P*ăstrează-ți o înfățișare plăcută!

Uneori oamenilor nu le trece prin minte, deoarece nu-și petrec zilele privind-se în oglindă, că fac parte din decorul și priveliștea celorlalți. Iar unii nu-și dau seama că sunt judecați pe baza înfățișării lor.

Dacă hainele pot fi scumpe, săpunul și celelalte articole de toaletă nu sunt greu de obținut. Uneori metodele sunt greu de învățat, dar pot fi dezvoltate.

În unele societăți, dacă sunt barbare sau foarte degradate, poate fi o modă să arăți rău. De fapt acesta este un simptom al lipsei de respect față de sine.

Omul se poate murdări foarte tare muncind sau practicând exerciții fizice. Dar acest lucru nu exclude spălatul. De exemplu, unii muncitori englezi și europeni au o apariție stilată chiar și când muncesc. Se poate observa că unii mari atleți arată bine în ciuda faptului că sunt leoarcă de sudoare.

O ambianță desfigurată de oameni neîngrijiți poate avea un efect subtil și deprimant asupra moralului³².

Încurajează-i pe cei din jurul tău să arate bine, complimentându-i când arată astfel sau chiar ajutându-i cu blândețe să-și rezolve problemele când arată necorespunzător! Aceasta le poate îmbunătăți atât moralul cât și respectul de sine.

31. **proteja:** a apăra pe cineva de a fi vătămat.

32. **moral:** comportamentul mental sau emoțional al unui individ sau al unui grup; sentimentul de fericire; bunăvoința de a continua ceva; simțământul scopului comun.

12-2. **Îngrijește-ți mediul!**

Dezordinea provocată de unii în lucrurile și în mediul lor, se poate transfera și asupra lucrurilor tale.

Când oamenii par incapabili să-și îngrijească bunurile și spațiile lor, acesta este un simptom al sentimentului că nu aparțin cu adevărat acelui loc și că nu posedă cu adevărat propriile bunuri. În copilărie, lucrurile „dăruite” erau legate de prea multe precauții și condiții, ori le-au fost luate de către frați, surori sau părinți. Probabil că nu se simțeau bineveniți.

Bunurile, camerele, spațiile de lucru, vehiculele unor astfel de oameni arată ca și cum n-ar fi realmente proprietatea cuiva. Mai rău, uneori poate fi observată o oarecare furie împotriva posesiunilor. Vandalismul³³ este o astfel de manifestare: casa sau mașina „nimănu” sunt repede distruse.

Cei care construiesc și încearcă să mențină casele ieftine, pentru cei cu venituri mici, sunt adesea dezamăgiți de rapiditatea cu care se instalează degradarea. Oamenii săraci, prin definiție, posedă foarte puțin sau nimic. Hărțuiți de multe, ajung să simtă că nu aparțin nici unui loc.

Fie bogat, fie sărac, și indiferent de motiv, cei care nu au grijă de bunurile și de spațiile lor, pot pricinui dezordine și celor din preajmă. Sunt sigur că îți poți imagina asemenea exemple.

Întreabă-i pe acești oameni, ce anume posedă realmente în viață, și dacă aparțin cu adevărat locurilor în care trăiesc; veți primi niște răspunsuri surprinzătoare – și-i veți ajuta imens.

33. **vandalism:** distrugere sălbatică a valorilor culturale, artistice etc. ale unui popor; distrugere sălbatică și nejustificată.

Priceperea în organizarea bunurilor și a spațiilor de locuit poate fi învățată. Pentru unii poate părea o idee nouă că un obiect luat și folosit, ar trebui pus la locul său pentru a fi găsit din nou; unii își petrec jumătate din timp căutând diferite lucruri. Puțin timp folosit pentru organizare poate fi răsplătit printr-o viteză de lucru ridicată: aceasta nu este o pierdere de timp, cum cred unii.

Pentru a-ți proteja bunurile și spațiile, determină-i pe ceilalți să aibă grijă de ale lor.

12-3. Contribuie la îngrijirea planetei!

Ideea că fiecare dintre noi avem o parte din planetă, și că putem și trebuie să avem grijă de ea poate să pară imensă, și unora chiar ireală. Dar, în ziua de azi, ceea ce se întâmplă la celălalt capăt al lumii, oricât de departe ar fi, poate afecta ceea ce se întâmplă la tine acasă.

Recente descoperiri spațiale obținute prin cercetarea planetei Venus arată că planeta noastră ar putea fi deteriorată până la punctul în care să nu mai suporte viața – și acest lucru s-ar putea întâmpla chiar pe durata existenței noastre.

Taie prea multe păduri, poluează prea multe râuri și mări, distruge atmosfera, și atât ne-a fost. Temperatura terestră poate să devină pârjolitoare iar ploile pot deveni acide. Toate viețuitoarele pot să dispară.

Puteți să vă puneți întrebarea: „Chiar dacă ar fi așa, ce aș putea eu să fac?”. Ei bine, dacă cineva doar și-ar încrunta sprâncenele când oamenii fac lucruri care deteriorează planeta, deja ar face ceva împotriva. Doar fiind de părere că nu este bine să distrugi planeta și dând glas acestuia, deja a făcut ceva.

Grija pentru planetă începe chiar din propria ta curte. Se extinde asupra zonei pe care o traversezi pentru a ajunge la școală sau la serviciu. Include locurile de picnic sau cele unde te duci în vacanțe. Gunoaiele ce poluează terenurile și apele, mormanele de frunze uscate ce par să invite focul – sunt lucruri la care nu trebuie să contribuim și, în legătură cu care, în momentele de răgaz, putem face ceva. A planta un copac poate părea puțin, dar totuși este ceva.

În unele țări, bătrânii și șomerii nu zac neputincioși, în decădere: ei de obicei sunt angajați să îngrijească grădinile, parcurile și pădurile, să strângă gunoaiele și să adauge un pic de frumusețe lumii. Nu lipsesc resursele ce ar putea fi folosite pentru ocrotirea planetei. În mare parte, acestea sunt ignorate. Cineva a notat, că Corpurile Civile de Conservare, din Statele Unite, organizate în anii '30 cu scopul utilizării forței de muncă a ofițerilor șomeri și a tineretului, a fost unul dintre puținele proiecte, dacă nu singurul din aceea perioadă de criză, care a adus statului un beneficiu mai mare decât s-a investit în ei. Zone întinse au fost reîmpădurite și s-au realizat și alte acțiuni valoroase care au avut grijă de partea din planetă ce revine Statelor Unite. De remarcat faptul că acestea nu mai există. Putem face cel puțin atât, să contribuim cu opiniile noastre la ideea că asemenea proiecte sunt meritorii și să sprijinim liderii de opinie și organizațiile care se ocupă de protejarea mediului înconjurător.

Nu ducem lipsă de tehnologie. Dar tehnologia și aplicarea ei costă bani. Iar banii există atunci când sunt urmate politici economice înțelepte, care nu-i penalizează pe toți. Există asemenea curente politice.

Sunt multe lucruri pe care le pot face oamenii pentru ocrotirea planetei. Acestea încep cu ideea că trebuie se ne implicăm. Urmează propunerea ca și ceilalți să facă la fel.

Omul a atins capacitatea de a distruge planeta. Trebuie însă astfel îndrumat, încât să fie capabil să o protejeze. La urma urmelor, este planeta pe care trăim.

Dacă ceilalți nu ne ajută să salvăm și să ne îmbunătățim mediul înconjurător, calea spre fericire ar putea rămâne fără fundament.

13. SĂ NU FURI!

*D*acă cineva nu respectă dreptul de proprietate, propriile sale bunuri sunt în primejdie.

Cel care dintr-un motiv oarecare, nu a fost în stare să acumuleze bunuri pe cale cinstită, poate că se va comporta de parcă nimeni nu ar poseda nimic. Dar nu încerca să-i furi pantofii!

Hoțul împânzește atmosfera cu mistere: „Ce s-o fi întâmpnat cu aceasta sau cu cealaltă”. Un hoț provoacă neazuri mult mai mari decât valoarea obiectelor furate.

Față în față cu reclamele unor bunuri dorite, sfâșiați de incapacitatea de a efectua o muncă de valoare pentru a achiziționa posesiuni, sau pur și simplu mânați de un impuls, cei care fură își închipuie că dobândesc ceva valoros la un preț de nimic. Dar aceasta este dificultatea: prețul. Pentru un hoț, adevăratul preț este incredibil de mare. Marii tâlhari ai istoriei au plătit pentru prada lor petrecându-și viețile în ascunzători nenorocite și în închisori, cu rare momente de „viață bună”. Nici o cantitate de valori furate nu poate compensa o asemenea soartă îngrozitoare.

Bunurile furate își pierd în mare măsură din valoare: trebuie ascunse și constituie tot timpul o amenințare la adresa libertății însăși. Chiar și în țările comuniste hoțul este vârat în închisoare.

Furtul lucrurilor este în realitate doar admiterea faptului că cineva nu este capabil să se descurce pe cale cinstită. Sau că are o trăsătură dementială. Întreabă un hoț, cărei categorii îi aparține: ori uneia, ori celeilalte.

*Calea spre fericire nu poate fi
străbătută cu bunuri furate.*

14. FI DEMN DE ÎNCREDERE!

*P*ână când cineva nu este sigur de încrederea pe care o poate avea în cei din jur, el însuși este expus riscului. Când cei pe care contează îl părăsesc, viața lui poate deveni dezorganizată și chiar supraviețuirea sa poate fi periclitată.

Încrederea reciprocă este piatra de temelie a relațiilor umane. Fără aceasta, toată structura se năruie.

Credibilitatea este o calitate mult respectată. Cel care o deține, este considerat un om de valoare. Cel care o pierde, poate fi considerat lipsit de valoare.

Trebuie să-i determini pe cei din jur să fie de încredere, și să merite încrederea. Vor deveni mult mai valoroși pentru ei înșiși, cât și pentru ceilalți.

14-1. *Respectă-ți cuvântul odată dat!*

Cel care dă o asigurare sau face o promisiune, ori un jurământ, trebuie să le îndeplinească. Dacă cineva spune că va face un lucru, trebuie să-l facă. Dacă spune că nu-l va face, nu trebuie să-l facă.

Stima purtată cuiva se bazează, nu într-o mică măsură, pe faptul că persoana se ține de cuvânt sau nu. De exemplu, până și părinții ar fi surprinși de măsura în care scad în ochii copiilor, când nu-și respectă o promisiune.

Oamenii care se țin de cuvânt se bucură de încredere și de admirație. Cei care nu se țin de cuvânt

sunt priviți ca niște gunoaie. Cei care își încalcă promisiunea, deseori nu mai primesc o a doua șansă.

O persoană care nu-și respectă cuvântul dat, poate să se trezească foarte curând încurcată și prinsă în tot felul de „garanții” și „restricții”, și poate chiar să fie exclusă din relațiile normale cu ceilalți. Nu există o auto-exilare mai categorică dintre semeni, decât nerespectarea promisiunii date.

N-ar trebui niciodată să permitem ca cineva să-și dea cuvântul cu ușurință. Trebuie să insiști că, o promisiune odată făcută, se impune a fi respectată. Încercând să te însoțești cu oameni care nu-și respectă cuvântul dat, propria ta viață poate deveni dezorganizată. Și acesta nu este un lucru neglijabil.

*Este mult mai ușor să străbați calea spre
fericire cu oameni în care te poți încrede.*

15. ÎNDEPLINEȘTE-ȚI OBLIGAȚIILE!³⁴

*P*arcurgându-și viața, o persoană este inevitabil împovărată de obligații. De fapt, ne naștem cu anumite obligații, care apoi tind să se acumuleze. Nu este o idee inedită sau nouă faptul că suntem datori părinților noștri pentru că ne-au adus pe lume și ne-au crescut. Le face cinste părinților, că nu accentuează acest fapt mai mult decât o fac. Dar aceasta totuși este o obligație: până și copilul o simte. Pe măsură ce viața își urmează cursul, acumulăm noi obligații – față de alte persoane, prieteni, societate și chiar față de lumea întreagă.

Facem un mare deserviciu celui căruia nu-i îngăduim să-și îndeplinească sau să-și plătească obligațiile. Nu mică parte din „revolta copilăriei” este cauzată de refuzul celorlalți de a accepta unicele „monezi” cu care un bebeluș, copil sau adolescent îți ușurează „povara obligațiilor”: surâsurile bebelușului, strădaniile stângace ale copilului de a ajuta, sfaturile posibile ale adolescentului sau doar efortul de a fi un bun fiu sau o bună fiică, care de obicei trec neobservate și neacceptate. Acestea pot fi greșit dirijate, deseori greșit planificate; ei renunță repede. Când aceste eforturi nu sunt capabile să echilibreze imensitatea datoriilor, pot fi înlocuite cu numeroase mecanisme și explicații: „Omul realmente nu datorează nimic”, „Oricum îmi datorau toate acestea”, „Nu eu am cerut

34. **obligație:** starea, faptul sau condiția de a fi îndatorat altuia pentru un serviciu special sau o favoare primită; o datorie, un contract, o promisiune, sau orice altă solicitare socială, morală sau legală care te angajează să urmezi sau să eviți un anumit curs de acțiune; sentimentul de a datora ceva altuia.

sa mă nasc”, „Părinții sau tutorii mei nu sunt buni de nimic”, și „Viața oricum nu merită trăită”, ca să numim doar câteva. Totuși obligațiile continuă să se acumuleze.

„Povara îndatoririlor” poate fi o greutate zdrobitoare, dacă nu găsim o cale de a le achita. Aceasta poate produce tot felul de tulburări individuale sau sociale. Când datoria nu poate fi achitată, cei cărora le sunt îndatorați, fără voința lor, se găsesc adesea în postura de ținte a celor mai neașteptate reacții.

Poți ajuta o persoană care se găsește în dilema unor obligații și datorii neachitate, trecând în revistă împreună cu ea *toate* obligațiile pe care le-a creat și nu le-a îndeplinit – morale, sociale și financiare – și căutând o cale de a le achita pe *toate* cele pe care persoana simte că le mai are.

Trebuie să accepți strădaniile unui copil sau ale unui adult să-și plătească obligațiile nefinanciare pe care simte că le are. Iar în achitarea celor financiare, ar trebui să-l ajuți să găsească o soluție reciproc acceptabilă.

Descurajează oamenii în a-și crea mai multe obligații decât pot realmente achita.

Calea spre fericire este foarte greu de străbătut când ești împovărat de greutatea obligațiilor altora față de tine, sau de a celor pe care nu le-ai achitat.

16. FI HARNIC!³⁵

*M*unca nu este întotdeauna plăcută.

Puțini sunt cei care sunt mai nefericiți decât cei care duc o existență lipsită de scop, trândavă și plictisitoare: copiii necăjesc mamele când nu au nimic de făcut; modul de gândire al șomerilor – chiar dacă primesc „ajutor social³⁶” – este legendar; statisticile demonstrează că pensionarul care nu are nimic de realizat în viață se stinge din cauza inactivității.

Chiar și turiștii ademeniți de o agenție de voiaj pentru o vacanță, îi dau bătaie de cap ghidului, dacă acesta nu le dă nimic de făcut.

Suferința poate fi și ea ușurată prin simpla preocupare cu ceva.

Satisfacția muncii împlinite poate propulsa moralul spre înălțimi nebănuite. De fapt, se poate demonstra că producția³⁷ stă la baza moralului.

Oamenii care nu sunt harnici lasă tot greul pe seama celor din jur. Ei tind să împovăreze pe oricine.

Este greu să te înțelegi cu oamenii leneși. Pe lângă faptul că sunt deprimanți, pot fi și puțin periculoși.

O soluție eficientă este să-i convingi să-și aleagă o activitate oarecare și să se ocupe de ea. Vom constata

35. **harnic:** a studia sau a lucra energic, foarte puternic și îngrijit, în mod activ și cu un scop anume, pentru a încheia anumite lucruri, contrar faptului de a trândăvi și de a nu finaliza nimic.

36. **ajutor social:** bunuri sau bani care se dau de o agenție guvernamentală persoanelor, din cauza lipsei sau sărăciei.

37. **producție:** activitatea de a realiza ceva; ducerea la bun sfârșit a unei sarcini, a unui proiect sau obiectiv util, valoros sau care, pur și simplu, merită să-l produci sau să-l ai.

că cele mai durabile succese provin din activitatea care duce la o producție reală.

*Calea spre fericire este o cale sigură
când include hărnicia care te conduce
la o producție tangibilă.*

17. FI COMPETENT!³⁸

Intr-o epocă a echipamentelor tehnice complicate, a aparatelor și vehiculelor de mare viteză, supraviețuirea ta și a familiei tale depinde nu în mică măsură de competența altora.

Pe piață, în științele tehnice și în cele umaniste, precum și în guvernare, incompetența poate amenința viața și viitorul unui număr mai mic sau mai mare de oameni.

Sunt sigur că te poți gândi la multe exemple de acest fel.

Omul a avut dintotdeauna impulsul de a-și controla destinul. Superstiția, venerarea zeilor buni, dansurile tribale înainte de vânătoare, pot fi privite ca strădani, nu contează cât de slabe sau ineficiente, pentru a controla destinul.

Numai când a învățat să gândească, să aprecieze cunoștințele și să le aplice cu dibăcie și competență, omul a început să domine mediul înconjurător. Adevăratul „dar din ceruri” poate a fost șansa latentă de a fi competent.

În preocupările și în activitățile sale de zi cu zi, omul respectă aptitudinea și capacitatea. La un erou sau atlet acestea sunt aproape venerate.

Testul adevăratei competențe este rezultatul final.

38. **competent:** capabil și dornic de a face bine lucrurile pe care trebuie să le faci; iscusit în ceea ce faci, capabil să faci față cerințelor activității.

Omul supraviețuiește în măsura în care este competent. Dacă este incompetent³⁹, dispare.

Încurajează dobândirea competenței în orice preocupare meritorie. Complimentează și răsplătește competența ori de câte ori o descoperi.

Pretinde standarde înalte pentru orice realizare. Testul unei societăți este măsura în care puteți trăi în siguranță atât tu, cât și familia precum și prietenii tăi.

Componentele competenței sunt: observarea, studiul și practica⁴⁰.

17-1. *P*rivește!

Vezi ceea ce vezi cu ochii tăi, și nu ce îți spune altcineva că vezi.

Ceea ce observi este ceea ce *tu* observi. Privește lucrurile, viața și pe cei din jur în mod direct, și nu printr-un nor al prejudecății, cortina fricii sau interpretarea altcuiva.

În loc să te certî cu ceilalți, fă-i să privească. Cele mai notorii minciuni pot fi străpunse, cele mai mari prefăcătorii pot fi demascate, cele mai complexe încurcături pot fi rezolvate și cele mai surprinzătoare revelații pot avea loc, pur și simplu, insistând cu blândețe ca persoana *să privească*.

Când cineva descoperă că lucrurile devin confuze și greu de suportat, că gândurile-i bat pasul pe loc, sfătuiește-l să se depărteze puțin, și să privească.

39. **incompetent:** lipsa cunoștințelor adecvate, a competenței sau a abilității; necalificat; incapabil; predispus să comită mari erori sau greșeli;

40. **practica:** a exersa sau a executa în mod repetat ceva, cu scopul de a obține îndemănare sau de a crește performanța acesteia.

Când va ajunge să vadă, lucrurile descoperite îi vor părea foarte evidente. După aceea, va fi în stare să progreseze și să-și trateze problemele. Dar dacă nu le vede singur, nu observă pentru el însuși, poate să-i pară totul mai puțin real; toate directivele, ordinele și pedepsele din lume luate la un loc vor fi insuficiente pentru a-i rezolva încurcătura.

Deși îi poți indica în ce direcție să privească și îi poți sugera să o facă, concluziile depind doar de el.

Un copil sau adult vede ceea ce vede el și aceasta este realitatea pentru el.

Adevărata competență se bazează pe propria pricepere de a observa. Doar stând pe terenul sigur al realității putem fi îndemânatici și siguri pe noi.

17-2. *I*nvăț!

Au fost cazuri, când cineva a deținut date false despre tine? Acest lucru ți-a pricinuit necazuri?

Aceasta îți poate da o idee despre ravagiile pe care le pot provoca datele false. S-ar putea ca și tu să deții date false despre altcineva.

Separarea adevărului de neadevăr aduce înțelegere.

Lumea este plină de date false. Indivizi răuvoitori le născocesc pentru a-și sluji interesele. Unele dintre ele provin pur și simplu din necunoașterea faptelor. Datele false pot împiedica acceptarea datelor adevărate.

Principalul proces de învățare constă în cercetarea datelor avute la îndemână, selectarea adevărului de

neadevăr, esențialului de neesențial, ajungând astfel la concluzii pe care le putem aplica. Cel care procedează astfel, se află cu siguranță pe drumul competenței.

Testul oricărui „adevăr” este dacă este adevărat pentru tine. Când ai obținut date legate de o temă, ți-ai clarificat toate cuvintele pe care nu le-ai înțeles complet și ai reexaminat situația, și nici atunci nu-ți pare adevărată, atunci nici nu este adevărată, cel puțin din punctul tău de vedere. Respinge-o! Iar dacă ești dispus, continuă și trage concluzia despre ceea ce este adevărat pentru *tine!* La urma urmei, *tu* ești cel care va avea nevoie să folosească sau nu datele respective, să gândească sau nu cu ajutorul lor. Dacă cineva acceptă orbește „fapte” sau „adevăruri” numai pentru că i s-a spus că trebuie să le accepte – „fapte” și „adevăruri” care nu-i par adevărate, ba chiar par a fi false – rezultatul final poate fi nefericit. Acesta este drumul spre lada de gunoi a incompetenței.

O altă parte a învățării impune simpla memorare a lucrurilor – ca ortografierea cuvintelor, tabele și formule matematice, ordinea de apăsare a butoanelor. Dar chiar și în simplul proces de memorare trebuie să știm scopul materiei respective, cum și când să o folosim.

Procesul de învățare nu constă doar în îngrămădirea unor date unele peste altele. Este un proces prin care dobândim noi înțelegeri și metode mai bune de înfăptuire a lucrurilor.

Cei care reușesc în viață nu încetează niciodată să studieze și să învețe. Inginerul competent se menține la curent cu noile metode; atletul bun se informează

continuu despre progresele din sportul său, orice profesionist are la îndemână un teanc de cărți de specialitate disponibile, și le consultă.

Noul tip de mixer sau mașină de spălat, ultimul tip de automobil, toate pretind studiu și învățare înainte de a putea fi manevrate cu competență. Când acestea sunt omise, au loc accidente de bucătărie și apar mormane de epave însângerate pe șosele.

Este foarte arogant flăcăul care crede că nu mai are nimic de învățat în viață. Cel care nu se poate debarasa de prejudecăți și date false, și nu le poate înlocui cu fapte și adevăruri care să-l ajute în viață pe el și pe semenii săi, este extrem de periculos în orbia sa.

Există metode de studiu, prin care poți învăța cu adevărat, și poți aplica cele învățate. Pe scurt, acestea constau în: a avea profesor și/sau manuale adecvate; clarificarea fiecărui cuvânt neînțeles; consultarea și a altor materiale legate de subiect și/sau culegerea de date la fața locului; căutarea și eliminarea datelor false pe care deja le deținem, și discernerea adevărului de fals, pe baza a ceea ce este adevărat în acel moment pentru noi. Rezultatul final va fi sentimentul de certitudine, și posibil competență. De fapt, poate fi o experiență interesantă și aducătoare de satisfacții. Este asemănătoare cu escaladarea prin hățișuri a unui munte periculos, plin de prăpăstii, care oferă din vârf o vedere nouă, largă a întregii lumi.

O civilizație, ca să supraviețuiască, trebuie să cultive în școlile sale deprinderile și capacitățile de a învăța. O școală nu este locul unde îți lași copiii peste zi, ca să nu te împiedici de ei. Ar fi ceva mult prea costisitor doar

pentru acest scop. Și nu este nici un loc unde se fabrică papagali. Școala este locul unde trebuie să învățăm cum să învățăm, și unde copiii pot fi pregătiți să înfrunte realitatea, să învețe să o trateze cu competență, și să fie pregătiți să preia lumea de mâine – lumea în care anii vor fi trecuți peste adulții de azi, ajungând la vârsta mijlocie sau bătrânețe.

Răufăcătorul inveterat nu a învățat niciodată să învețe. În mod repetat, tribunalele caută să-l învețe că, dacă va comite din nou o crimă, se va întoarce în închisoare: majoritatea lor comit din nou același tip de crimă, și se și întorc. De fapt, răufăcătorii determină emiterea a tot mai multor legi. Cetățeanul onest este cel care se supune legilor; răufăcătorii, prin definiție – nu. Răufăcătorii nu sunt în stare să învețe. Toate ordinele, directivele, pedepsele și constrângerile vor fi ineficiente asupra unei ființe care nu știe cum să învețe, și nu este în stare să învețe ceva.

O caracteristică a unei guvernări devenite criminale – cum s-a întâmplat uneori în istorie – este aceea că liderii săi nu sunt în stare să învețe: toate înregistrările din istorie, precum și bunul simț ar putea să le sugereze, că oprimarea este urmată de un dezastru. Și totuși, a fost nevoie de revoluții violente, pentru a li se veni de hac, sau de un al Doilea Război Mondial, pentru a se scăpa de un Hitler, aceste evenimente fiind foarte triste pentru omenire. Asemenea indivizi n-au priceput lecția. S-au desfătat cu date false. Au refuzat orice adevăr și dovadă. Au trebuit să fie îndepărtați.

Cei bolnavi psihic nu pot învăța. Mânați de intenții rele și ascunse, sau zdrobiți încât nu mai pot raționa,

sunt depășiți de fapte, de adevăr și de realitate. Sunt întruchiparea datelor false. Nu vor sau nu pot cu adevărat să perceapă sau să învețe ceva.

O multitudine de probleme personale și sociale provin din incapacitatea sau refuzul cuiva de a învăța.

Viețile unora din anturajul tău au luat-o razna pentru că nu știu cum să învețe, pentru că nu învață nimic. Probabil te poți gândi la câteva exemple.

Dacă nu-i putem determina pe cei din jur să învețe și să deprindă anumite lucruri, însăși munca noastră poate deveni mult mai grea, ba chiar supraîncărcată, potențialul nostru de supraviețuire poate fi mult redus.

Îi putem ajuta pe ceilalți să învețe și să deprindă anumite lucruri, numai punându-le la îndemână datele necesare. Îi putem ajuta pur și simplu prin recunoașterea a ceea ce au învățat. Îi putem ajuta și apreciind orice progres obținut pe tărâmul competenței. Cel care dorește, poate face chiar mai mult: îi poate ajuta să descopere datele false, fără a se lansa în controverse; îi poate ajuta să găsească și să lămurească cuvintele pe care nu le-au înțeles; îi poate ajuta să descopere și să trateze motivele pentru care nu învață.

Cum viața constă în mare măsură din încercări repetate până la obținerea succesului, în loc să-l dojenești pe cel care a greșit, mai bine află cum a comis greșeala și vezi dacă nu ar putea să învețe ceva din ea.

Uneori, poți să te surprinzi pe tine însuți, descâlcind viața cuiva doar determinându-l să învețe și să aprofundeze ceva. Sunt sigur că te poți gândi la

numeroase mijloace – și cred că vei descoperi că cele mai blânde funcționează cel mai bine. Lumea este și așa destul de brutală cu oamenii care nu pot învăța.

17-3. *E*xersează!

Învățătura dă roade numai atunci când este aplicată. Înțelepciunea în sine, poate fi dobândită, desigur, doar de dragul înțelepciunii, – chiar există o anumită frumusețe în acest lucru. Dar, ca să spunem adevărul, niciodată nu ști realmente dacă ești înțelept sau nu, până nu vezi rezultatele încercării de a-ți aplica înțelepciunea.

Orice activitate, aptitudine sau profesie – săpare de canal, științe juridice, tehnice, gastronomie sau orice altceva – nu contează cât de temeinic este studiată, se lovește în final de testul decisiv: suntem capabili să o APLICĂM? Și aplicarea cere *exersare*.

Cascadorii care nu exersează înainte, se rănesc. La fel și gospodinele.

Siguranța nu este un subiect cu adevărat popular. Întrucât este însoțită de avertismente de genul „Fii prudent!”, „Mergi încet!”, oamenii pot simți că li se impun restricții. Dar mai există și o altă abordare a subiectului: dacă cineva este cu adevărat antrenat, atunci iscusința și îndemânarea sa sunt atât de dezvoltate, încât nu mai este nevoit „să fie prudent” sau „să meargă încet”. Mișcarea rapidă și sigură devine posibilă numai prin *exersare*.

Iscușița și îndemânarea omului trebuie să fie ridicate la nivelul vitezei secolului în care trăiește – iar aceasta se obține prin exersare.

Ne putem antrena trupul, ochii, mâinile și picioarele până când, prin exercițiu, acestea oarecum „ajung să știe”. Omul nu mai este nevoit să „gândească” cum să facă focul în sobă sau cum să-și parcheze automobilul: pur și simplu le *FACE*. În orice activitate, o mare parte din ceea ce trece drept „talent”, nu este altceva decât *practică*.

Cel care nu-și elaborează fiecare mișcare de care are nevoie pentru a înfăptui ceva, și care nu o repetă apoi mereu și mereu, până când o poate îndeplini – și încă repede și precis – fără ca aceasta măcar să-i solicite gândirea, acela poate favoriza producerea unor accidente.

Statisticile demonstrează că cei mai puțin exersați suferă cele mai multe accidente.

Același principiu se poate aplica și la meseriile și profesiile care utilizează cu precădere intelectul. Avocatul care nu a exersat din nou și din nou procedurile juridice, este posibil să nu fi învățat să-și schimbe destul de rapid modul de gândire pentru a face față noilor cotituri ale unui caz, și astfel să piardă procesul. Un agent de bursă neexperimentat poate să piardă o avere în câteva minute. Un negustor „necopt” care nu a exersat vânzarea, poate flămânzi din cauza lipsei vânzărilor. Răspunsul potrivit este: exersați, exersați, și iar exersați!

Uneori constatați că nu puteți aplica ceea ce ați învățat. Dacă este așa, greșeala se află în procedeeul incorect de învățare, în profesor, ori în manual. Una este să citești indicațiile și uneori cu totul altceva este să le aplici.

Uneori, când nu reușim să exersăm, trebuie să aruncăm cartea și să luăm totul de la început. Așa s-a întâmplat în domeniul înregistrării sonore a filmului: dacă s-ar fi respectat instrucțiunile din manualele de specialitate, nu s-ar fi deosebit un ciripit de pasăre de sunetul unui corn de ceață – de aceea nu se poate înțelege ce spun actorii în unele filme. Un bun inginer de sunet trebuia să-și elaboreze toate acestea de unul singur ca să-și poată duce munca la bun sfârșit. Dar în același domeniu al cinematografeii, întâlnim și exemplul contrar: există mai multe manuale extraordinare despre tehnica iluminării în cinematografie. Prin urmarea lor cu exactitate, se poate obține o scenă superbă.

Este regretabil – mai ales într-o societate cu tehnologie tributară vitezei – că nu toate activitățile sunt descrise adecvat în manuale ușor de înțeles. Dar acest lucru nu trebuie să ne oprească. Dacă ai manuale bune, prețuiește-le și studiază-le temeinic. Dacă nu, adună toate datele disponibile, studiază-le și elaborează singur restul.

Dar teoria și datele dau roade numai atunci când sunt aplicate, și mai ales aplicate în practică.

Ne aflăm în pericol, dacă cei din jur nu-și exersează diferitele abilități până când sunt capabili să le EXECUTE cu adevărat. Este o imensă diferență între „destul de bine”, și iscusința și îndemnarea

profesională. Podul peste prăpastie se numește
exersare.

Determină-i pe oameni să privească, să învețe, să elaboreze și apoi să aplice. Și, după ce se descurcă bine, determină-i să exerseze, să exerseze, să exerseze până ce ajung niște profesioniști.

Există multă plăcere în măiestrie, îndemânare și mișcare rapidă – dar numai prin practică se obține siguranța. Nu ești în prea mare siguranță trăind într-o lume dinamică, împreună cu oameni lenți.

*Calea spre fericire se străbate cel mai
bine cu însoțitori competenți.*

18. RESPECTĂ CREDINȚELE RELIGIOASE ALE ALTORA!

*T*oleranța este o bună temelie pentru relațiile umane.

Privind măcelul și suferințele pricinuite de intoleranța religioasă de-a lungul istoriei omenirii și până în ziua de astăzi, se vede că intoleranța este o activitate foarte dăunătoare supraviețuirii.

Toleranța religioasă nu înseamnă că cineva nu-și poate exprima propriile sale crezuri. Înseamnă că tendința de a submina sau ataca credințele religioase și convingerile altora, a fost dintotdeauna cel mai scurt drum pentru crearea problemelor.

Încă din Grecia antică filozofii s-au certat între ei referitor la natura lui Dumnezeu, a omului și a Universului. Opiniile personalităților din domeniu sunt împărțite. Momentan sunt la modă filozofiile „mecanicismului”⁴¹ și a „materialismului”⁴² – ale căror rădăcini se întind până în Egipt-ul și Grecia antică – acestea încearcă să susțină ideea că materia este totul,

41. **mecanicism:** concepția că întreaga viață nu este decât o materie în mișcare și poate fi explicată în întregime prin legile fizice. Teorie avansată de Leucip și Demorit (460-370 î.Ch.), care au extras-o, probabil, din mitologia egipteană. Adepții acestei filozofii au simțit că trebuie să ignore religia întru-cât nu pot să o reducă pe aceasta la matematică. Au fost atacați de interese religioase și la rândul lor au atacat religia. Robert Boyle (1627 - 1691), care a dezvoltat legea lui Boyle în fizică, a respins această teorie, ridicând problema dacă natura a proiectat sau nu lucruri ca materia în mișcare.

42. **materialism:** orice teorie din familia teoriilor metafizice, care văd Universul ca fiind compus din obiecte dure, cum ar fi pietrele, foarte mari sau foarte mici. Teoriile caută să explice lucrurile cum ar fi mintea susținând că acestea pot fi reduse la obiecte fizice sau la mișcarea lor. Materialismul este o teorie foarte veche. Mai există și alte teorii.

și omit faptul că – oricât de bune ar fi explicațiile lor privind evoluția – acestea tot nu exclud și *alți* factori care ar putea fi implicați, și care s-ar putea folosi doar de asemenea fenomene precum evoluția. Ele sunt astăzi filozofiile „oficiale” și chiar sunt predate în școli. Își au adepții fanatici, care atacă crezurile și religiile altora: rezultatul poate fi intoleranța și lupta.

Dacă toate mințile luminate încă din secolul al cincilea î.Ch. sau de dinaintea lor, nu au fost în stare să se pună de acord referitor la subiectul religiei sau antireligiei, înseamnă că aceasta este o arenă de luptă între oameni de care este bine să ne ținem deoparte.

Din acest ocean de controverse s-a desprins un singur principiu luminos: dreptul omului de a crede în ceea ce dorește.

„Credința” și „crezul” nu se subordonează neapărat logicii: nici măcar nu pot fi declarate ilogice. Ele pot fi lucruri foarte diferite.

Orice sfat, care poate fi dat cuiva legat de această temă, este cel mai sigur dacă subliniază pur și simplu libertatea omului de a crede în ceea ce dorește. Oricine are libertatea de a-și expune propriile crezuri spre a fi acceptate de ceilalți. Este însă expus riscului cel care caută să atace crezurile altora, și cu atât mai mult când îi atacă pe ceilalți și caută să-i rănească din cauza convingerilor lor religioase.

Încă din zorii apariției speciilor, omul a găsit consolare și bucurie în religiile sale. Până și „mecanicistul” și „materialistul” de astăzi, când își

răspândește dogmele, seamănă mult cu un preot al vremurilor trecute.

Oamenii lipsiți de credință sunt creaturi jalnice. Le putem chiar oferi ceva în care să creadă. Dar când au crezuri religioase, respectă-le.

*Calea spre fericire se poate transforma
în controversă când nu respectăm
credințele religioase ale altora.*

19. ÎNCEARCĂ SĂ NU FACI ALTORA LUCRURI PE CARE N-AI VREA CA EI SĂ ȚI LE FACĂ ȚIE!

În sânul multor popoare din multe ținuturi, de-a lungul secolelor, au existat versiuni a ceea ce s-a numit de obicei „Regula de aur”⁴³. Titlul acestui capitol este o formulare a acesteia, referitoare la acțiunile dăunătoare.

Numai un sfânt ar putea trece prin viață fără să nu rănească niciodată pe nimeni. Însă numai un criminal îi rănește pe cei din jurul său fără să stea pe gânduri.

Făcând abstracție de sentimente ca „vinovăția”, „rușinea” sau „muștrările de conștiință”, – oricare dintre acestea poate fi destul de reală și neplăcută – la fel de adevărat este că răul pe care cineva îl face altuia se poate întoarce împotriva sa.

Nu toate acțiunile dăunătoare sunt reversibile: se poate săvârși o astfel de acțiune împotriva cuiva, încât aceasta nu mai poate fi dată deoparte sau uitată. Un astfel de act este uciderea. Se poate prevedea felul în care violarea gravă a aproape oricărui sfat din această broșură poate deveni un act dăunător, ireversibil împotriva altora.

43. „Regula de aur”: deși creștinii o socotesc pe aceasta ca o noțiune creștină, putând fi găsită în Noul și în Vechiul Testament, multe alte popoare și oameni vorbesc despre ea. Apare și în Analetele lui Confucius (sec.V-VI î.Ch.) care o citează din surse și mai vechi. Poate fi găsită și la triburile „primitive”. Într-o formă sau alta aceasta apare și în lucrările lui Platon, Aristotel, Socrates și Seneca. Pe parcursul a mii de ani a fost considerată ca fiind un standard de conduită etică. Versiunile din această carte au fost reformulate pentru că vechea formulare a fost considerată ca fiind prea idealistă pentru a fi urmată. Este posibil ca această versiune să se păstreze.

Ruinarea vieții altuia poate să ducă la ruinarea propriei tale vieți. Societatea reacționează – închisorile și ospiciile sunt pline de oameni care și-au rănit semenii. Dar există și alte sancțiuni: chiar dacă cineva a fost prins sau nu, comiterea actelor dăunătoare împotriva altora – mai cu seamă pe ascuns – poate cauza serioase modificări în atitudinea persoanei față de ceilalți și față de sine însuși, fiecare conducând la un final trist. Fericirea și bucuria vieții se sting.

Această versiune a „Regulii de aur” este utilă și ca test. Când convingem pe cineva să o aplice, va vedea cu adevărat *ce este* un act dăunător. Aceasta răspunde la întrebarea ce înseamnă *a dăuna*. Întrebarea filozofică privitoare la *acțiunile dăunătoare*, disputa asupra a ceea ce este rău, își găsește îndată răspunsul pe o bază personală: nu ți-ar place să pățești așa ceva? Nu? Atunci aceasta trebuie să fie o acțiune dăunătoare, și din punctul de vedere al societății, o faptă rea. Aceasta poate trezi conștiința socială. Apoi, omul poate calcula (elabora) ce ar trebui să facă, și ce nu.

Într-o eră în care unii nu simt nici o rețineră în săvârșirea actelor dăunătoare, potențialul de supraviețuire al individului se scufundă la cote foarte scăzute.

Dacă poți convinge oamenii să aplice acest principiu, le-ai oferit un sfat cu ajutorul căruia își pot evalua propriile vieți, și unora le-ai deschis poarta pentru a se alătura din nou rasei umane.

Calea spre fericire este închisă acelor care nu se abțin de la săvârșirea faptelor rele.

20. ÎNCEARCĂ SĂ-I TRATEZI PE CEILALȚI, AȘA CUM AI DORI SĂ TE TRATEZE ȘI EI PE TINE !

*A*ceasta este o versiune pozitivă a „Regulii de aur”.

Nu te mira dacă cineva pare ofensat când i se spune „fi bun”. Însă este posibil ca ofensa să nu provină de la ideea de „a fi bun”. Poate să se datoreze faptului că persoana de fapt îi înțelege greșit sensul.

Cineva se poate încurca în multe păreri contradictorii și confuzii legate de ce ar putea însemna un „comportament bun”. Poate că niciodată persoana nu a înțeles – chiar dacă profesorul știa – de ce a primit o anumită notă la „purtare”. S-ar putea chiar să fi primit sau să fi avut date false în legătură cu acest concept: „Copiii trebuie văzuți, dar nu auziți”, „A fi cuminte înseamnă a fi liniștit”.

Oricum, există un mijloc de a lămuri toate aceste lucruri spre satisfacția totală a persoanei.

Din toate timpurile și în cele mai multe locuri, omenirea a privit cu mare respect și a venerat anumite valori. Acestea sunt numite „virtuți”⁴⁴. Au fost atribuite înțelepților, cucernicilor, sfinților și zeilor. Acestea au stabilit deosebirea dintre un barbar și o persoană cultă, diferența dintre haos și o societate decentă.

Nu este nevoie de cuvântul divin, și nici de căutări plictisitoare în groase lucrări filozofice pentru a

44. „virtuți”: calitățile ideale în buna comportare umană.

descoperi ce este „binele”. O auto-revelație se poate ivi în acest subiect.

Aproape oricine este capabil să o realizeze.

Dacă cineva s-ar gândi ce i-ar place, cum ar vrea să fie tratat de către ceilalți, ar putea să deducă ce sunt virtuțile umane. Gândește-te doar ce ți-ar place, cum ai vrea să te trateze ceilalți pe *tine*.

În primul rând probabil vei dori să fi tratat *just*: nu ai vrea ca oamenii să spună minciuni despre tine, sau să te condamne în mod nedrept sau brutal. Nu-i așa?

Probabil ai vrea ca prietenii și partenerii tăi să-ți fie *loiali*: n-ai vrea să fi trădat.

S-ar putea să vrei să fi tratat *în mod corect*. Nu tras pe sfoară sau înșelat.

Ai vrea ca oamenii să te trateze în mod *echitabil*.

Ai vrea ca ei să fie *onești* cu tine și nu să te păcălească. Corect?

Probabil că ai dori să fi tratat *amabil* și fără cruzime.

Este posibil să vrei ca oamenii să dea *dovadă de considerație* față de drepturile și sentimentele tale.

Când ești abătut, ți-ar place poate ca ceilalți să fie *compătimitori*.

În loc să te certe ținându-te la tine, ai vrea probabil ca ceilalți să dea *dovadă de stăpânire de sine*. Nu-i așa?

Dacă ai unele defecte sau lipsuri, dacă ai făcut vreo greșală, probabil ai vrea ca oamenii să fie *toleranți* și nu critici.

Ai prefera ca oamenii să fie *îngăduitori* în loc să se concentreze asupra criticilor și pedepselor. Așa este?

Poate ai vrea ca oamenii să fie *generoși* cu tine, nu meschini, zgârciți, invidioși.

Probabil îți dorești ca ceilalți să *creadă în tine*, nu să se îndoiască la fiecare pas.

Ai prefera, probabil, să fi *respectat*, nu insultat.

Este posibil, să dorești ca ceilalți să fie *politicoși* cu tine și totodată să te trateze cu *demnitate*. Adevărat?

Poate ți-ar place ca oamenii să te *admire*.

Când ai făcut ceva pentru ceilalți poate ți-ar place ca oamenii să te *aprecieze*. Corect?

Probabil ți-ar place ca ceilalți să fie *prietenoși* față de tine.

De la unii poate ai vrea *dragoste*.

Și mai presus de orice, nu ai vrea ca acești oameni doar să pretindă acestea; ai vrea ca ei să aibă un comportament sincer și să acționeze în mod *cinstit*.

Probabil îți poți imagina și altele. Și mai sunt și sfaturile conținute în această broșură. Și cu aceasta ai cam terminat de elaborat ceea ce numim *virtuți*.

Nu este nevoie de un efort de imaginație din partea nimănui, pentru a-și da seama că dacă el ar fi tratat astfel în mod regulat de către cei din jur, ar avea o viață plăcută. Și, neîndoielnic, n-ar încerca un sentiment de dușmănie față de cei care l-ar trata astfel.

În sfera relațiilor umane se poate observa un fenomen⁴⁵ interesant. Când o persoană strigă la alta, aceasta din urmă simte un impuls să strige la rândul ei. Omul este tratat aproximativ după cum îi tratează el pe ceilalți: de fapt, dă un exemplu despre cum ar trebui el să fie tratat. A este lipsit de generozitate cu B, deci și B este lipsit de generozitate cu A. A este prietenos cu B, deci și B este prietenos cu A. Sunt sigur că vezi aceasta funcționând încontinuu. Gheorghe urăște toate femeile, deci și femeile tind să îl urască pe Gheorghe. Carol se poartă brutal cu toată lumea, deci și ceilalți au tendința să fie brutali cu el – iar dacă nu îndrăznesc să o facă

45. **fenomen:** un fapt observabil sau un eveniment.

deschis, poate tind un îndemn ascuns de a se purta foarte brutal cu el dacă vor avea ocazia.

În lumea ireală a literaturii și a cinematografului poți întâlni răufăcători politicoși cu bande incredibil de eficiente, precum și eroi solitari care sunt de-a dreptul bătărași⁴⁶. Dar viața reală este alta: adevărații răufăcători sunt de obicei foarte cruzi, iar acoliții lor și mai cruzi. Napoleon și Hitler au fost trădați la tot pasul de propriile lor popoare. Adevărații eroi sunt oamenii cei mai liniștiți la vorbă, și sunt foarte politicoși cu prietenii lor.

Când cineva are șansa să întâlnească și să vorbească cu bărbați sau femei care se află în fruntea profesiilor lor, este adeseori frapat de faptul că ei sunt oamenii cei mai amabili pe care i-a întâlnit vreodată. Acesta este unul dintre motivele pentru care ei se află în frunte: cei mai mulți dintre ei încearcă să-i trateze frumos pe semenii lor. Iar cei din jurul lor reacționează pe măsură, și tind să-i trateze frumos, și chiar să le treacă cu vederea micile lipsuri.

Deci, putem elabora pentru noi înșine virtuțile umane doar prin recunoașterea modului în care ne-ar place să fim tratați. Și, pornind de la aceasta – cred că vei fi de acord – se poate reglementa orice confuzie privitor la ce înseamnă „buna purtare”. Aceasta nu înseamnă nici pe departe să nu fim activi, să stăm cu brațele încrucișate și să nu scoatem nici un cuvânt. „A fi bun” poate fi o activitate foarte dinamică și energică.

Prea puțină bucurie se regăsește într-o solemnitate posomorâtă și reținută. Când unii dintre strămoși au făcut ca practicarea virtuții să pară a cere o viață aspră și mohorâtă, aceștia au dorit să-ți sugereze faptul că toată plăcerea provine din a fi hain: nimic n-ar putea

46. **bătărași**: persoană cu apucături grosolane, nepoliticoasă cu puțin rafinament.

fi mai departe de realitate. Bucuria și plăcerea *nu* provin din imoralitate! Dimpotrivă! Bucuria și plăcerea încolțesc numai în inimile oneste: cei imorali duc vieți incredibil de tragice, pline de suferință și durere. Virtuțile umane au puține lucruri în comun cu melancolia. Acestea formează partea însorită a vieții.

Ei, și ce credeți că s-ar întâmpla dacă cineva ar încerca să-i trateze pe cei din jur cu *justețe, loialitate, în mod corect, echitate, onestitate, amabilitate, considerație, compasiune, stăpânire de sine, toleranță, îngăduință, generozitate, încredere, respect, politețe, demnitate, admirație, apreciere, prietenie, dragoste* și ar face toate acestea *în mod sincer*?

S-ar putea să dureze ceva timp, dar nu credeți că, până la urmă, mulți dintre cei din jurul său ar începe să-l trateze la fel?

Chiar dacă ținem seama de căderile ocazionale – noutăți care-l aduc pe om în pragul disperării, hoțul care trebuie lovit în cap, prostănacul care conduce încet pe banda a doua când ești în întârziere spre serviciu – trebuie să fie clar că prin aceasta individul s-ar ridica la un nou nivel al relațiilor umane. Potențialul de supraviețuire al persoanei ar spori considerabil. Și cu siguranță, ar avea o viață mai fericită.

Omul *poate* influența comportamentul celor din jur. Dacă nu o facem deja, ne putem ușura munca, alegând pur și simplu câte o virtute pe zi în care să ne specializăm în ziua respectivă. Procedând astfel, cu timpul le vom dobândi pe toate.

Pe lângă avantajele personale, omul poate ajuta, – nu contează cât de puțin – la începerea unei noi ere a relațiilor inter-umane.

Piatra aruncată în lac îi poate încreți oglinda,
iar undele create se propagă până la cel mai
îndepărtat mal.

*Calea spre fericire este mai luminoasă dacă
aplici morală: „Încearcă să-i tratezi pe ceilalți
așa cum ai dori să te trateze ei pe tine.”*

21. ÎNFLOREȘTE⁴⁷ ȘI PROSPERĂ!⁴⁸

Uneori, ceilalți caută să te strivească, să-ți zădărnicească speranțele și visurile, viitorul tău și pe tine însuși.

Cineva rău intenționat poate încerca să-ți determine declinul, prin ridiculizare sau prin multe alte mijloace.

Dintr-un motiv oarecare, eforturile tale de a progresa, de a deveni mai fericit în viață, pot deveni ținta unor atacuri.

Uneori este necesar să tratezi în mod direct aceste lucruri. Dar există și un tratament cu bătaie lungă, care rareori dă greș.

Ce anume încearcă să-ți facă asemenea oameni? Încearcă să te tragă în jos. Probabil că te consideră, într-un fel sau altul, periculos pentru ei: dacă tu te ridici în lume, poți fi o amenințare pentru ei. Așadar, ei caută pe căi diferite să-ți oprime talentele și capacitățile.

Unii nebuni chiar au un plan general care sună astfel: „Dacă A acumulează mai mult succes, atunci A ar putea fi o amenințare pentru mine, deci trebuie să fac tot ce-mi stă în putință ca să-i diminuez succesul”. Unor astfel de oameni nu le trece prin minte că astfel ar putea face din A un dușman al lor, deși înainte nu era. Aceasta poate fi privită ca o cale aproape sigură pentru astfel de oameni de a intra în bucluc. Unii o

47. „a înflori”: a fi într-o stare de activitate și producție; extinzând în influență; vizibil a fi în stare bună.

48. **prospera**: de a atinge un succes economic; de a reuși în ceea ce întreprinde.

fac doar datorită prejudecăților, sau pentru că „nu le place cineva”.

Dar indiferent pe ce căi încearcă, obiectivul real al acestor oameni este de a micșora succesul persoanei vizate, de a o face să dea greș în viață.

Tratarea reală a acestor situații și oameni, metoda reală de a-i înfrânge este aceea de a înflori și a prospera.

O, da, este adevărat că asemenea oameni, văzând că-ți îmbunătățești soarta, pot deveni frenetici și să atace tot mai puternic. Ceea ce trebuie făcut este să te ocupi de ei dacă este necesar, dar nu renunța să înflorești și să prosperi, pentru că ei tocmai asta vor.

Dacă continui să înflorești și să prosperi, ei cad în apatie – pot renunța cu totul.

Dacă țelurile tale în viață sunt meritorii, dacă le realizezi luând în considerare sfaturile din broșură, dacă înflorești și prosperi, vei fi cu siguranță învingător. Și aceasta – să sperăm – fără a avea nimic de suferit.

*Aceasta este urarea mea:
înfloriți și prosperați!*

Fericirea provine din angajarea în activități meritorii. Dar numai o singură persoană poate spune cu siguranță ce te face fericit: tu însuși.

Sfaturile oferite în această broșură sunt de fapt marginile drumului: violându-le, ești ca șoferul care nimerește în șanț – rezultatul poate fi ruina clipei, a relației, a unei vieți.

Numai tu poți spune unde duce drumul, pentru că tu îți fixezi obiectivele pentru o oră, o relație, pentru o etapă din viață.

Uneori te poți simți ca o frunză purtată de vânt de-a lungul unei străzi murdare; sau ca un grăunte de nisip împotmolit pe undeva. Dar nimeni nu a spus că viața este un lucru liniștit și bine rânduit – fiindcă nu-i așa. Dar nu ești o frunză ruptă și nici un grăunte de nisip: într-o măsură mai mare sau mai mică poți să-ți trasezi propriul drum și să-l urmezi.

Poți simți că este prea târziu să întreprinzi ceva; că drumul din trecut este atât de învălmășit, încât nu poți să-ți trasezi un drum pentru viitor, care să fie diferit, oricât de puțin. Întotdeauna există un moment pe acest drum când omul își poate trasa un nou drum – și poate încerca să-l urmeze. Nu există persoană în viață care să nu o poată lua de la început.

Se poate afirma fără teama de a fi contrazis, că pot exista unii care să-și bată joc de tine și să caute, prin diferite mijloace, să te împingă la marginea drumului, să încerce pe diverse căi să te ispitească să duci o viață imorală: toți aceștia acționează pentru a-și atinge

scopurile personale, iar viața ta va sfârși în tragedie și suferință, dacă le dai ascultare.

Desigur, încercând să aplici sfaturile acestei cărți, și să-i faci și pe ceilalți să le aplice, vei avea pierderi ocazionale. Trebuie doar să înveți din acestea și să-ți continui drumul. Cine a spus că drumul nu este accidentat? Totuși, poate fi străbătut. Unii oameni pot să cadă – dar acest lucru nu înseamnă că nu se pot ridica și continua.

Cel care se menține între marginile drumului, nu poate greși prea mult. Însuflețirea sinceră, fericirea și bucuria provin din altceva decât din vieți ruinate.

Dacă-i poți determina pe ceilalți să urmeze drumul, atunci tu însuși vei fi suficient de liber pentru a-ți putea acorda șansa de a descoperi ce este adevărata fericire.

*Calea spre fericire devine o autostradă pentru
cei care știu unde sunt marginile.*

Tu ești șoferul.

Drum bun!

**Talk to us
CLICK HERE**

© 2003 L. Ron Hubbard Library. Toate drepturile rezervate. Orice copie, traducere, duplicare, importare sau distribuire neautorizată parțială sau totală, prin orice mijloace inclusiv mijloacele electronice de copiere, stocare sau de transmitere de date, este o încălcare a legilor în vigoare.

Designul „Drumul și soarele” sunt mărci înregistrate în Statele Unite și în alte țări (înregistrările de marcă sunt emise și emisia altor înregistrări a fost începută), care sunt proprietate a lui L. Ron Hubbard Library și sunt folosite cu permisiunea acestuia.

ROMANIAN EDITION

MAI MULTE EXEMPLARE DIN ACEASTĂ
CARTE POT FI OBTINUTE DE LA:

The Way to Happiness Foundation International
201 E. Broadway, Glendale, CA 91205 USA
800-255-7906 or 818-254-0600
Fax: 818-254-0555
Email: info@twrh.org
Website: www.thewaytohappiness.org

Aceasta este primul cod moral nerezligios bazat în întregime pe rațiune. Aceasta a fost scrisă de L. Ron Hubbard ca o lucrare individuală și nu face parte din nici o doctrină religioasă. Orice rețipărire sau distribuție individuală a acesteia nu implică contactarea sau sponsorizarea de nici o organizație religioasă. Așadar distribuția lucrării, ca o activitate nerezligioasă, este permisă atât departamentelor guvernamentale cât și angajaților acestora. (Retipărirea se poate conveni cu proprietarul dreptului de autor sau cu reprezentanții săi personali.)

ROMANIAN EDITION